

Tapis likumprojekts par daudzpusējo konvenciju BEPS ietvaros (2/2) (2/30/17)

Pagājušajā nedēļā publicētā raksta nobeigums.

Minimālais standarts Konvencijas piemērošanā

Atbilstoši Konvencijas minimālajam standartam Konvencijas dalībvalstīm attiecībā uz saviem ietvertajiem nodokļu līgumiem ir jāpiemēro šādas normas:

- Konvencijas 6. pants – Preamble;
- Konvencijas 7. pants – Pretizvairīšanās normas;
- Konvencijas 16. pantā ietvertās prasības – Savstarpējās saskaņošanas procedūra;
- Konvencijas 17. pants – Atbilstošas korekcijas.

Konvencijas 6. pants – Preamble

Saskaņā ar *BEPS* pasākumu plāna 6. darbību preambula aplūko ietverto nodokļu līgumu normu neatbilstošu piemērošanu, kas ir atzīta par vienu no *BEPS* riskiem. Lai risinātu šo jautājumu 6. darbība attiecībā uz ietvertajiem nodokļu līgumiem paredz noteikt, ka ar ietverto nodokļu līgumu valstis vēlas novērst izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, it īpaši novērst ietvertā nodokļu līguma jaunprātīgu izmantošanu.

Konvencijas 6. panta pirmajā daļā norādītā preambula tiks attiecināta uz visiem Latvijas ietvertajiem nodokļu līgumiem, jo preambula šādā redakcijā ir iekļauta tikai ar protokolu grozītajā Latvijas un Šveices nodokļu līgumā. Jaunās preambulas mērķis ir noteikt, ka nodokļu dubultas uzlikšanas novēršana vienlaikus novērsīs iespēju ietvertajos nodokļu līgumos paredzētos atvieglojumus izmantot, lai izvairītos no nodokļa maksāšanas.

Konvencijas 7. pants – Pretizvairīšanās normas

Saskaņā ar *BEPS* pasākumu plāna 6. darbību efektīvākais veids, kā novērst ietverto nodokļu līgumu jaunprātīgu izmantošanu, ir pamatmērķa pārbaude. Konvencija paredz iespēju valstīm, kas vēlas piemērot vienkāršotu priekšrocību ierobežošanu, pārbaudīt arī pamatmērķi. Konvencijā noteiktais rezultāts, kas jājasniedz, ir nepiemērot ietverto nodokļu līgumu atvieglojumus, ja tiek konstatēts, ka vienošanās ir noslēgtas un darījumi veikti tikai un vienīgi ar mērķi iegūt ietvertajā nodokļu līgumā paredzētos atvieglojumus.

Latvija piemēros Konvencijas 7. pantā paredzēto normu, kas attiecas uz pamatmērķa pārbaudi. Saskaņā ar ziņojumu par *BEPS* pasākumu plāna 6. darbību pamatmērķa pārbaude ir viens no galvenajiem mehānišmiem, kas var novērst ietverto nodokļu līgumu jaunprātīgu izmantošanu. Ietvertajos nodokļu līgumos paredzētos atvieglojumus nepiešķir attiecībā uz ienākuma vai kapitāla veidu, ja, nemot vērā visus atbilstošos faktus un apstākļus, ir pamats uzskatīt, ka atvieglojuma saņemšana bija viens no jebkuras vienošanās vai darījuma pamatmērķiem, kā rezultātā tieši vai netieši tika saņemts šis atvieglojums, ja vien netiek konstatēts, ka šī atvieglojuma piešķiršana šajos apstākļos atbilst ietvertā nodokļu līguma attiecīgo normu mērķim. Tādējādi šī norma tiks attiecināta uz visiem Latvijas ietvertajiem nodokļu līgumiem, kas faktiski nozīmē, ka kompetentajai iestādei būs jāizvērtē, vai attiecīgais atvieglojums konkrētajā situācijā ir

piemērojams.

Konvencijas 16. pantā ietvertās prasības – Savstarpējās saskanošanas procedūra

Konvencijas 16. panta pirmā daļa paredz nodokļu maksātājam tiesības vērsties jebkurā no ietvertā nodokļu līguma līgumslēdzēju valstu kompetentajām iestādēm trīs gadu laikā no pirmā paziņojuma iesniegšanas neatkarīgi no nacionālajā likumdošanā paredzētā termiņa. Konvencija paredz valstīm arī tiesības šo normu nepiemērot, ja tās nodrošina minimālā standarta piemērošanu ar divpusēju paziņošanas mehānismu vai konsultācijas procesu.

Latvija ir izvēlējusies veikt atrunu attiecībā uz nodokļu maksātāju tiesībām vērsties jebkurā no kompetentajām iestādēm. Latvija nodrošinās, ka attiecībā uz visiem ietvertajiem nodokļu līgumiem, Latvijas kompetentā iestāde sniegs paziņojumus vai uzsāks konsultāciju procesu ar otras līgumslēdzējas valsts kompetento iestādi lietās, kurās Latvijas kompetentā iestāde neuzskatīs, ka nodokļu maksātāja iebildumi ir pamatoti. Vienlaikus atbilstoši BEPS pasākumu plānā noteiktajam Latvija nodrošinās, ka attiecībā uz visiem ietverto nodokļu līgumu valstu rezidentiem – nodokļu maksātājiem – būs iespēja iesniegt sūdzību vismaz trīs gadu laikā pēc pirmā paziņojuma par rīcību, kas izraisījusi ietverto nodokļu līgumu normu neatbilstošu piemērošanu.

Konvencijas 16. panta otrās daļas normu, kas nosaka, ka kompetento iestāžu savstarpēji panākta vienošanās, lai novērstu ietvertā nodokļu līgumā paredzēto nodokļu neatbilstošu uzlikšanu, ir jāizpilda neatkarīgi no līgumslēdzēju valstu nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajiem termiņiem. Tā kā Latvijas ietvertajos nodokļu līgumos ar Itāliju, Kanādu, Meksiku un Apvienoto Karalisti šāda norma nav ietverta, Latvija uz šīm valstīm attiecinās Konvencijas normu, lai nodrošinātu minimālo standartu.

Arī Konvencijas 16. panta trešajā daļā ietvertā norma par kompetento iestāžu tiesībām savstarpēji konsultēties, lai novērstu nodokļu dubulto uzlikšanu to ietvertajos nodokļu līgumos neparedzētos gadījumos, tiks attiecināta uz Latvijas ietvertajiem nodokļu līgumiem ar Beļģiju, Īriju, Itāliju, Ukrainu un Apvienoto Karalisti.

Konvencijas 17. pants – Atbilstošas korekcijas

BEPS pasākumu plāna 14. darbības minimālais standarts paredz, ka valstij ir jānodrošina savstarpējās saskanošanas procedūras attiecībā uz transfertcenām un jāpiemēro panāktās vienošanās, veicot atbilstošas korekcijas. Ziņojumā par 14. darbību ir atzīmēts, ka daudz efektīvāk šo minimālo standartu varētu nodrošināt, ja valstīm būtu iespēja vienpusēji veikt atbilstošas korekcijas, ja tās uzskata, ka nodokļu maksātāja iebildumi ir pamatoti. Tādējādi ziņojumā ir norādīts, ka valstīm savos ietvertajos nodokļu līgumos ir nepieciešams iekļaut normu, kas situācijā, kur viena no līgumslēdzējām valstīm sava uzņēmuma peļņā iekļauj tādu peļņu un attiecīgi uzliek tai nodokli, attiecībā uz kuru otras līgumslēdzējas valsts uzņēmumam ir uzlikts nodoklis otrā līgumslēdzējā valstī, un šī iekļautā peļņa ir tāda peļņa, kuru būtu guvis pirmās līgumslēdzējas valsts uzņēmums, ja attiecības starp abiem uzņēmumiem būtu bijušas tādas, kādas pastāv starp diviem neatkarīgiem uzņēmumiem, pirmajai līgumslēdzējai valstij paredz pienākumu atbilstoši koriģēt tā nodokļa summu, kādu tā uzliek sava uzņēmuma peļnai.

Attiecībā uz Konvencijas normu par atbilstošām korekcijām (17. pants) Latvija ir uzskaitījusi tos ietvertos nodokļu līgumus, kuros jau šobrīd ir ietverta norma, kas paredz atbilstošu korekciju veikšanu, savukārt attiecībā uz ietvertajiem nodokļu līgumiem, kuros šāda nosacījuma nav, izvēloties sniegt paziņojumu

depozitārijam, Latvija nodrošinās, ka Konvencijas 17. panta pirmās daļas norma tiks attiecināta uz visiem ietvertajiem nodokļu līgumiem.